

Sygn. akt III AUa 537/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2013 r. w Szczecinie

sprawy J. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o emeryturę

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 16 maja 2013 r. sygn. akt IV U 1256/13

zmienia zaskarżony wyrok i oddała odwołanie.

SSA Urszula Iwanowska SSA Jolanta Hawryszko SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 537/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z dnia 20 marca 2013 roku odmówił ubezpieczonej J. T. wypłaty świadczenia emerytalnego za okres 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. Podkreślił, że w tym czasie ubezpieczona nie miała prawa do świadczenia, bowiem nie rozwiązała stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, a skutki orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku ogłoszonego w dniu 22 listopada 2012 roku nie dotyczą sytuacji powstałych przed datą ogłoszenia orzeczenia.

J. T. nie zgodziła się przedmiotową decyzją. Wniosła o jej zmianę poprzez wypłatę przysługującego jej świadczenia emerytalnego W uzasadnieniu do skargi wskazała, że w dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny wydał w sprawie o sygn. akt K 2/12 wyrok, w którym uznał przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) w związku z art.

103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn.zm.) za niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Tym samym, z uwagi na okoliczność, że właśnie w oparciu o powyżej wymieniony przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku wstrzymano wypłatę przysługującego jej świadczenia emerytalnego, wniesiona skarga w ocenie ubezpieczonej jest konieczna i uzasadniona.

W odpowiedzi organ rentowy domagał się oddalenia skargi podnosząc, że powołane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku ogłoszone zostało w dniu 22 listopada 2012 roku. Zgodnie zaś z treścią art. 190 ust. 3 Konstytucji, orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Tym samym decyzja organu rentowego zapadła w dniu 10 października 2011 roku oraz wyrok Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 23 lutego 2012 roku znajdowały swą podstawę w obowiązującym w tym czasie stanie prawnym i obecnie wydane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcia zawarte w decyzji i wyroku. Dodatkowo podkreślił, że prawo do emerytury wobec ubezpieczonej zostało ustalone w kwietniu 2007 roku, zatem nie znajduje się ona w kręgu osób, których dotyczy wspomniany wyrok.

Wyrokiem z dnia 16 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2013 r. w Koszalinie sprawy J. T. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. o emeryturę na skutek odwołania od decyzji dnia 20 marca 2013 r., zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 20 marca 2013 r. i ustalił, że ubezpieczonej J. T. przysługuje świadczenie emerytalne za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

J. T. urodziła się (...) Od 4 września 1987 roku jest zatrudniona w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w K. na stanowisku inspektora i pracę tę świadczy do dnia dzisiejszego.

W dniu 4 kwietnia 2007 roku ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 11 kwietnia 2007 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. przyznał J. T. prawo do emerytury począwszy od 1 kwietnia 2007 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Ubezpieczona, w chwili przyznania świadczenia emerytalnego, pozostawała nadal w zatrudnieniu i nie rozwiązała ze swoim pracodawcą stosunku pracy, co spowodowało, że jej prawo do emerytury zostało zawieszona. Do 2009 roku ubezpieczona utrzymywała się z wynagrodzenia za pracę. W marcu 2009 roku w związku ze zmianą przepisów wniosła o realizację ustalonego wcześniej prawa do emerytury i ponowne przeliczenie świadczenia. W konsekwencji złożonego wniosku, organ rentowy decyzją z dnia 10 marca 2009 roku. podjął wypłatę emerytury. Świadczenie ubezpieczona otrzymywała do daty wejścia w życie noweli ustawy do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) dokonano nowelizacji ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn.zm.), w wyniku której zmieniono przepis art. 103 ust. 1 i ust. 2 oraz dodano art. 103a. W rezultacie zniesiono możliwość pobierania świadczenia emerytalnego bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą osobom, którym organ rentowy przyznał emeryturę po 8 stycznia 2009 roku. Jednocześnie zgodnie z treścią art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku emeryci, wobec których ZUS ustalił prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku mogli świadczenie pobierać bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie nowelizacji, czyli do 30 września 2011 roku.

W wykonaniu powyższego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. w dniu 10 października 2011 roku wydał decyzję, na mocy której wstrzymał ubezpieczonej J. T. wypłatę emerytury począwszy od 1 października 2011 roku. Organ rentowy w treści decyzji wskazał, że wypłata świadczenia emerytalnego została zawieszona z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez ubezpieczoną. W celu podjęcia wypłaty emerytury ubezpieczona miała zaś przedłożyć w Oddziale ZUS świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy

z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Ubezpieczona nie rozwiązała stosunku pracy i nie odwołała od wskazanej wyżej decyzji organu rentowego. W dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny w sprawie o sygn. akt K 2/12 orzekł, że przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn.zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok został opublikowany w Dzienniku Ustaw pod poz.1285 w dniu 22 listopada 2012 roku. W dniu 5 grudnia 2012 roku J. T. zwróciła się z wnioskiem do organu rentowego z wnioskiem o wznowienie wypłaty świadczenia emerytalnego w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 3 stycznia 2013 roku uwzględnił jej wniosek, ale jedynie za okres od 22 listopada 2012 roku, zaś na mocy decyzji z dnia 20 marca 2013 roku, która ma charakter uzupełniający odmówił wypłaty emerytury od 1 października 2011 roku do 22 stycznia 2012 roku. Ustalony stan faktyczny nie jest pomiędzy stronami sporny.

Sąd I instancji uznał odwołanie ubezpieczonej za nieuzasadnione. Wprawdzie Sąd Okręgowy w Koszalinie w wyroku z dnia 16 maja 2013 roku orzekł pozytywnie o żądaniu ubezpieczonej, to nastąpiło to z powodu złożenia nieprawdziwego oświadczenia przez ubezpieczoną. J. T. na rozprawie w dniu 16 maja 2013 roku oświadczyła, że jej prawo do emerytury zostało ustalone w okresie, gdy wśród warunków koniecznych do wypłacenia świadczenia nie było obowiązku rozwiązania stosunku pracy. Sąd dał wiarę słowom ubezpieczonej i nie zweryfikował ich w oparciu o akta rentowe, co powinien był uczynić. W konsekwencji został wydany wyrok nieodpowiadający faktycznemu stanowi sprawy. Analizując sytuację ubezpieczonej Sąd Okręgowy wskazał, że prawo do emerytury zostało ustalone z dniem 1 kwietnia 2007 roku. W dacie tej obowiązywał przepis art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn.zm.), zgodnie z którym, prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z jego treścią świadczenie emerytalne należne ubezpieczonej zostało zawieszona. J. T. miała pełną świadomość istniejącego stanu prawnego; mogła zatem wybrać: emeryturę lub pracę. Dokonała świadomego wyboru decydując się na pozostanie w stosunku pracy. Tym samym nie dotyczy jej stan faktyczny będący podstawą orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. W dniu 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny wydał w sprawie o sygn. akt K 2/12 wyrok, w którym orzekł, że art. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 z późn.zm.) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227, z późn.zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 roku, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W swym uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny zastrzegł, że badał on wyłącznie, czy ustawodawca mógł na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 roku rozciągnąć stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS – przepisu ustalającego nową treść ryzyka emerytalnego – na sytuacje przeszłe, tj. wobec osób, które już nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku, czyli w czasie obowiązywania regulacji niezawierającej wymogu rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą dla uzyskania świadczenia emerytalnego. Zapadły w dniu 13 listopada 2012 roku wyrok Trybunału Konstytucyjnego odnosi się zatem jedynie do tych osób, które w tym wyżej wymienionym krótkim okresie po raz pierwszy miały wydaną decyzją ustalającą prawo do emerytury, bo tylko one uzyskały prawo do świadczenia emerytalnego bez konieczności rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczona, której prawo do emerytury ustalono w kwietniu 2007 roku nie nabyła uprawnienia do kontynuowania zatrudnienia z jednoczesnym pobieraniem świadczenia emerytalnego. Nie

może zatem być mowy, w jej przypadku, o naruszeniu jakichkolwiek praw nabytych czy też podważaniu zaufania obywateli do państwa i porządku prawnego poprzez niekorzystną zmianę przepisów w trakcie realizacji skutecznie nabytego uprawnienia, bowiem J. T. nigdy takie prawo nie przysługiwało. Zasada ochrony praw nabytych zapewnia ochronę praw podmiotowych - zarówno publicznych jak i prywatnych. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego ochrona praw nabytych jest jednym z elementów składowych zasady zaufania obywatela do państwa i do stanowionego przezeń prawa, wynikającej z zasady demokratycznego państwa prawnego. Zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczania praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym. Trybunał Konstytucyjny sprecyzował bliżej zakres sytuacji prawnych objętych ochroną w orzeczeniu z 11 lutego 1992 r. (sygn. akt K. 14/91, OTK w 1992 r., cz. 1, s. i nast.). Stwierdził wówczas, że „zasadą ochrony praw nabytych objęte są zarówno prawa nabyte w drodze skonkretyzowanych decyzji, przyznających świadczenia, jak i prawa nabyte in abstracto zgodnie z ustawą. Trybunał Konstytucyjny zwracał, w związku z tym uwagę, że stosunek ubezpieczeniowy opiera się na zasadzie zaufania (powołane wyżej orzeczenie z 11 lutego 1992 r., sygn. akt K. 14/91). Ubezpieczony ma świadomość, że po spełnieniu określonych warunków i po upływie określonego czasu lub zaistnieniu innego ryzyka ubezpieczeniowego otrzyma określone świadczenia.

J. T. nie nabyła prawa do łączenia wynagrodzenia za pracę ze świadczeniem emerytalnym ani w drodze indywidualnej decyzji organu rentowego, ani też w oparciu o obowiązujące wówczas przepisy. Nie można zatem mówić o naruszeniu jej uprawnienia w tym zakresie, gdyż takie uprawnienia jej nie przysługiwało. Tym samym, w jej przypadku, nie doszło do złamania zasady ochrony praw nabytych bądź też do podważenia zasady zaufania do porządku prawnego.

W ocenie Sądu I instancji ustawodawca ma prawo do takiego stanowienia prawa, które jest adekwatne do aktualnych warunków społeczno – gospodarczych. Państwo ma wręcz obowiązek podejmować działania, które zapewnią odpowiednie środki finansowe niezbędne dla realizacji konstytucyjnych praw socjalnych; musi przy tym uwzględniać sytuację gospodarczą i konieczność zapewnienia warunków rozwoju gospodarczego. Państwo może być zmuszone do zmiany obowiązującej regulacji prawnej również na niekorzyść, dostosowując zakres realizacji praw socjalnych do warunków ekonomicznych. Ubezpieczeni zatem winni więc liczyć się z tym, że w warunkach recesji gospodarczej lub niekorzystnych trendów demograficznych, w sytuacji gdy spadają wpływy ze składek ubezpieczeniowych, państwo może być zmuszone zmienić obowiązujące regulacje prawne na niekorzyść, dostosowując zakres realizacji praw socjalnych do warunków ekonomicznych. Zmiany takie jednak nie powinny dotyczyć praw, które zostały skutecznie nabyte przez ubezpieczonych. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku dotyczy właśnie takiej grupy osób, która nabyła prawo do świadczenia emerytalnego niezależnie od pozostawania w stosunku pracy. Zmiana warunków, w trakcie realizacji ich skutecznie nabytego uprawnienia byłaby zatem działaniem sprzecznym z Konstytucją RP. Ubezpieczona do tego kręgu nie należy.

Mając zatem na względzie fakt, że wobec J. T. nie doszło do naruszenia praw podmiotowych, to tym samym zasadnie zawieszono jej emeryturę, wobec faktu kontynuowania zatrudnienia. W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest również przesłanek do podjęcia wypłaty świadczenia po 21 listopada 2012 roku, ale ten problem nie może być przedmiotem rozpoznania, gdyż mieści się poza ramami zaskarżonej decyzji.

W ustalonym stanie faktycznym odwołanie ubezpieczonej winno ulec oddaleniu. Inna treść orzeczenia jest wynikiem pomyłki Sądu, która może być skorygowana jedynie w postępowaniu apelacyjnym.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

1) naruszenie prawa materialnego, przez błędna wykładnię art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej z dnia 17 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz.483) i niezastosowanie art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej z dnia 17 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz.483), polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, że niekonstytucyjność art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 257 poz.1726 oraz z 201 jr. nr291 poz.1707) w związku z art.103a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. 2009 nr 153 poz.1227 ze zm.) dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. „ w zakresie „ w jakim znajduje zastosowanie do osób „ które nabyły prawo do emerytury przed dniem stycznia

2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy (orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. (sygn. akt: K2!12), istnieje od chwili wejścia w Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012 r. Jak wynika z treści wyroku Trybunału niekonstytucyjność wskazanych przepisów stwierdzona została w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Ubezpieczona nabyła prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 r. w dniu 1 kwietnia 2007 r. — jednakże w okresie obowiązywania art.103 a ust.2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS — który obowiązywał do dnia 7 stycznia 2009 r. i stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury „ ustalonym w decyzji organu rentowego.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczona wniosła o jej oddalenie i obciążenie organu kosztami postępowania.

Ubezpieczona nie zgodziła się ze stanowiskiem apelującego oraz stanowiskiem Sądu Okręgowego zawartym w uzasadnieniu wyroku w sprawie.

Ubezpieczona podkreśliła, że nikt, nawet Sąd nie ma prawa zarzucać jej podawania nieprawdy, czy składania fałszywych oświadczeń oraz wskazała, że jeśli Sąd Apelacyjny uzna, że Sąd I instancji pomylił się wydając orzeczenie w jej sprawie, to prosi by Sąd II instancji przyznał, że pomyłka nastąpiła z winy Sądu, a nie z tego powodu, że to ubezpieczona podała Sądowi nieprawdę.

J. T. podkreśliła, że gdy w dniu 16 maja 2013 r. weszła na salę sądową to Sędzia Przewodnicząca zapytała jedynie, czy wnosi nowe dowody w sprawie. W trakcie rozprawy ubezpieczona odpowiedziała jedynie na to pytanie Sądu, po czym rozprawa została zamknięta i po ok. 10 minutach ogłoszono wyrok korzystny dla apelującej. Do akt sprawy Sąd miał dołączone dokumenty, gdyż wskazane daty wynikały z akt ZUS-owskich.

Skarżąca wskazała również, że zanim rozpoczęto przewód sądowy, protokolantka poinformowała ją, że do niej dzwoniła, gdyż Sąd nie otrzymał zwrotnego poświadczenia odbioru zawiadomienia o rozprawie. Ubezpieczona była zaskoczona, gdyż nikt z Sądu do niej nie dzwonił i ma ona powody przypuszczać, że w momencie, gdy weszła na salę sądową Sąd nie dysponował jej aktami ZUS-wskimi, tylko dokumentami innej osoby o tym samym nazwisku. Ubezpieczona bowiem nie pracuje, a Sąd w uzasadnieniu wskazał jakoby pracowała.

Niezależnie od powyższego skarżąca podniosła, że zgadza się z sentencją wyroku, gdyż 02 października 2006 roku ukończyła 55 lat i w 2007 roku skorzystała z przysługującego prawa do emerytury, pozwalając jej na to ponad 30- letni staż pracy. Spełniała więc warunki, by otrzymać wcześniejszą emeryturę.

Ubezpieczona podniosła, że nawet jeśli nie mieści się w kręgu osób, do których odnosi się orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego to nie oznacza, że należy do kręgu osób „gorszej kategorii”, wobec której stosuje się przepisy, które są niekonstytucyjne.

Skarżąca wskazała, że otrzymała decyzję o prawie do wcześniejszej emerytury wraz z decyzją zawieszającą prawo do świadczenia. Apelująca świadczyła pracę do 30 stycznia 2013 r. i w okresie 2 lat pracując pobierała jednocześnie świadczenie, gdyż takie miała prawo. Ubezpieczona wskazała, że nie może zgodzić się z tym, że nagle zabrano jej świadczenie, które z mocy prawa zostało jej przyznane. Uważa, że naruszono jej prawa nabyte i w ten sposób podważono zaufanie obywatela do państwa i porządku prawnego poprzez niekorzystną zmianę przepisów w trakcie realizacji skutecznie nabytego uprawnienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego okazała się zasadna i jako taka doprowadziła do zmiany wyroku Sądu Okręgowego zgodnie z kierunkiem zaskarżenia.

Postępowanie apelacyjne ma merytoryczny charakter i jest dalszym ciągiem postępowania rozpoczętego przed sądem pierwszej instancji. Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Rozważając zakres kognicji sądu odwoławczego Sąd Najwyższy stwierdził, iż sformułowanie „w granicach apelacji” wskazane w tym przepisie oznacza, iż sąd drugiej instancji między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebranym w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt III CZP 49/07, niepubl.). Dodatkowo należy wskazać, iż dokonane przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, sąd drugiej instancji może podzielić i uznać za własne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r., sygn. akt II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60). Może również zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu I instancji, i to zarówno po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, jak i bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania (por. uchwała składu 7 sędziów Izby Cywilnej z 23 marca 1999 r., sygn. akt III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7–8, poz. 124).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż Sąd Okręgowy słusznie zauważył, że w ustalonym stanie faktycznym ubezpieczona nie mieści się w kręgu osób, w stosunku do których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku, albowiem nabyła ona prawo do emerytury przed 8 stycznia 2009 roku, niemniej nie dał temu wyrazu w treści rozstrzygnięcia, tym samym subsumcję ustalonego stanu faktycznego przedstawionego w sentencji wyroku należy uznać za błędną.

Wydanie wyroku niedopowiadającego faktycznemu stanowi sprawy, Sąd I instancji tłumaczył złożeniem przez ubezpieczoną nieprawdziwego oświadczenia na rozprawie w dniu 16 maja 2013 roku. Z zapisu protokołu wynika jedynie, że ubezpieczona wyjaśniła, że prawo do emerytury nabyła bez konieczności rozwiązania stosunku pracy oraz że jej świadczenie było zawieszona w okresie od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. Przy tym podkreślić należy, iż Sąd I instancji winien w pierwszej kolejności oprzeć się na dokumentach zgromadzonych w aktach rentowy ubezpieczonej a nie na jej oświadczeniu złożonym na rozprawie. Ubezpieczona nie złożyła wniosku o sprostowanie protokołu rozprawy.

Badając zgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych, Trybunał Konstytucyjny powiązał treść tego przepisu właśnie z treścią art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż oba te przepisy nie znajdują zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku **bez konieczności rozwiązania stosunku pracy**. Oceniając skutki wyroku Trybunał doprecyzował przy tym, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. W stosunku do tych osób przepis art. 28 cyt. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy emeryturach i rentach z FUS utracił moc z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli z dniem 22 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285). Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od dnia 1 stycznia 2011 roku lub przed dniem 8 stycznia 2009 roku.

Wnioskodawczyni miała wprawdzie przyznane prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011 roku, niemniej jednak uzyskała je decyzją z dnia 11 kwietnia 2007 roku (od 1 kwietnia 2007 roku), a więc przed dniem 8 stycznia 2009 roku. W związku z tym nie należy do grupy ubezpieczonych, których dotyczy orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku podkreślał, że rozpatrywana sprawa będąca przedmiotem orzeczenia nie dotyczyła istoty rozwiązania zawartego w art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Trybunał badał zastosowanie nowej treści ryzyka emerytalnego na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 roku do osób, które w momencie jej wejścia w życie miały ustalone prawo do emerytury na podstawie przepisów które nie uzależniały realizacji prawa do emerytury (wypłaty) od rozwiązania stosunku pracy.

Reasumując, wskazać należy, że w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki, uprawniające organ rentowy do zawieszenia wypłaty emerytury ubezpieczonej w okresie od 1 października 2011 roku do 21 listopada 2012 roku. Tym samym zaskarżoną decyzję organu rentowego należy uznać za prawidłową i odpowiadającą obowiązującemu prawu.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł w sentencji.